

I

(Seadusandlikud aktid)

DIREKTIIVID

NÕUKOGU DIREKTIIV (EL) 2017/1852,

10. oktoober 2017,

maksuvaidluste lahendamise mehhanismide kohta Euroopa Liidus

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 115,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi arvamust ⁽¹⁾,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ⁽²⁾,

toimides seadusandliku erimenetluse kohaselt

ning arvestades järgmist:

- (1) Olukorrad, milles eri liikmesriigid tõlgendavad või kohaldavad kahepoolsete maksulepingute ja konventsioonide või seotud ettevõtjate kasumi korrigeerimisel tekkiva topeltmaksustamise kõrvaldamise konventsiooni (90/436/EMÜ) ⁽³⁾ („liidu vahekohtu konventsioon“) sätteid erinevalt, võivad tekitada olulisi maksutõkkeid piiriülelset tegutsevatele ettevõtjatele. Need põhjustavad ettevõtjatele ülemäärast maksukoormust ning võivad tuua kaasa majanduslikke moonutusi ja ebatõhusust ning samuti võib neil olla negatiivne mõju piiriülestele investeringutele ja majanduskasvule.
- (2) Seetõttu on vajalik, et liidus oleksid olemas mehhanismid, millega tagada selliste kahepoolsete maksulepingute ja liidu vahekohtu konventsiooni tõlgendamise ja kohaldamisega seotud vaidluste, eelkõige topeltmaksustamiseni viivate vaidluste tulemuslik lahendamine.
- (3) Praegu kahepoolsetes maksulepingutes ja liidu vahekohtu konventsioonis sätestatud mehhanismidega ei pruugi kõigil juhtudel saavutada õigeaegselt selliste vaidluste tulemuslikku lahendamist. Liidu vahekohtu konventsiooni rakendamise raames teostatud hindamine osutas mõningatele olulistele puudustele, eelkõige seoses menetlusele juurdepääsuga ning menetluse pikkuse ja tulemusliku lõpetamisega.
- (4) Õiglasema maksukeskkonna loomiseks on vaja tõhustada läbipaistvust käsitlevaid norme ja tugevdada maksustamise vältimise vastaseid meetmeid. Samal ajal on õiglase maksusüsteemi vaimus vaja tagada, et vaidluste lahendamise mehhanismid oleksid laiaulatuslikud, tulemuslikud ja jätkusuutlikud. Vaidluste lahendamise

⁽¹⁾ 6. juuli 2017. aasta arvamus (Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata).

⁽²⁾ 22. veebruari 2017. aasta arvamus (Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata).

⁽³⁾ EÜT L 225, 20.8.1990, lk 10.

mehhanisme on vaja täiustada ka selleks, et reageerida topelt- ja mitmekordse maksustamisega seotud vaidluste arvu suurenemise ohule, kusjuures kaalul võivad olla suured summad, kuna maksuhaldurid on muutnud oma auditeid regulaarsemaks ja põhjalikumaks.

- (5) Väga oluline on kehtestada maksuvaidluste lahendamiseks selline tulemuslik ja tõhus raamistik, mis tagab õiguskindluse ja ärisõbraliku investeerimiskeskonna, et saavutada liidus õiglased ja tõhusad maksusüsteemid. Vaidluste lahendamise mehhanismidega tuleks samuti luua ühtlustatud ja läbipaistev raamistik vaidluste lahendamiseks, tuues sellega kasu kõigile maksumaksjatele.
- (6) Vaidluste lahendamist tuleks kohaldada kahepoolsete maksulepingute ja liidu vahekohtu konventsiooni erineva tõlgendamise ja kohaldamise ning eelkõige topeltmaksustamiseni viiva erineva tõlgendamise ja kohaldamise suhtes. See tuleks saavutada menetlusega, milles esimese etapina esitatakse maksuasi asjaomaste liikmesriikide maksuhalduritele, et lahendada vaidlus vastastikuse kokkuleppe menetluse teel. Liikmesriike tuleks julgustada kasutama vastastikuse kokkuleppe menetluse perioodi lõppetappides mittesiduvaid alternatiivseid vaidluste lahendamise vorme, nagu vahendamine ja lepitamine. Kui teatud aja jooksul kokkuleppele ei jõuta, tuleks maksuasi esitada vaidluste lahendamise menetluseks. Vaidluste lahendamise meetodi valik peaks olema paindlik, tehes seda kas ajutiste struktuuride või püsivate struktuuride abil. Vaidluste lahendamise menetlused võiksid toimuda nõuandva komisjoni vormis, kuhu kuuluvad nii asjaomaste maksuhaldurite esindajad kui ka sõltumatud tunnustatud isikud, või alternatiivse vaidluste lahendamise komisjoni vormis (viimane tagab paindlikkuse vaidluste lahendamise meetodi valikul). Samuti võivad liikmesriigid vaidluse siduval viisil lahendamiseks asjakohasel juhul kahepoolset kokku leppida mõne muu vaidluste lahendamise menetluse kasutamises, näiteks „lõpliku pakkumise“ vahekohtumenetlus (teise nimega „parima viimase pakkumise“ vahekohtumenetlus). Maksuhaldurid peaksid tegema lõpliku siduva otsuse nõuandekomisjoni või alternatiivse vaidluste lahendamise komisjoni arvamuse põhjal.
- (7) Täiustatud vaidluste lahendamise mehhanism peaks põhinema olemasolevatel liidu süsteemidel, sealhulgas liidu vahekohtu konventsioonil. Käesoleva direktiivi kohaldamisala peaks olema siiski laiem kui liidu vahekohtu konventsioonil, mis piirdub vaid siirdehindadega seotud vaidluste ja püsivale tegevuskohale kasumi omistamisega. Käesolevat direktiivi tuleks kohaldada kõigi maksumaksjate suhtes, kellele kohalduvad kahepoolsete maksulepingute või liidu vahekohtu konventsiooniga hõlmatud tulu- ja kapitalimaksud. Samal ajal peaks füüsilistel isikutel ning mikro-, väikestel ja keskmise suurusega ettevõtjatel olema vaidluste lahendamise menetlusele juurdepääsul väiksem halduskoormus. Lisaks tuleks tugevdada vaidluste lahendamise etappi. Eelkõige on vaja kehtestada ajapiirang topeltmaksustamisega seotud vaidluste lahendamise menetluste kestusele ning vaidluste lahendamise menetluse tingimused maksumaksjatele.
- (8) Selleks et tagada käesoleva direktiivi ühetaolised rakendamistingimused, tuleks komisjonile anda rakendamise volitused. Neid volitusi tuleks teostada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011⁽¹⁾.
- (9) Käesolevas direktiivis austatakse põhiõigusi ja järgitakse eelkõige Euroopa Liidu põhiõiguste hartas tunnustatud põhimõtteid. Eelkõige püütakse käesoleva direktiiviga igakülgset tagada õigus õiglasele kohtupidamisele ja ettevõtlusvabadus.
- (10) Kuna käesoleva direktiivi eesmärki kehtestada siseturu nõuetekohase toimimise kontekstis vaidluste lahendamise tulemuslik ja tõhus menetlus ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, küll aga saab seda selle ulatuse ja mõju tõttu paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev direktiiv nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (11) Komisjon peaks vaatama kõnealuse direktiivi kohaldamise läbi viie aasta pärast ja liikmesriigid peaksid komisjonile esitama selle läbivaatamise toetamiseks vajalikud andmed,

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamise volituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Reguleerimise ja kohaldamisala

Käesolevas direktiivis sätestatakse normid mehhanismi kohta, mille alusel lahendada liikmesriikidevahelisi vaidlusi, mis on tekkinud tulu ja asjakohasel juhul kapitali topeltmaksustamise vältimise lepingute ja konventsioonide tõlgendamisest ja kohaldamisest. Samuti sätestatakse selles mõjutatud isikute õigused ja kohustused selliste vaidluste tekkimise korral. Käesolevas direktiivis kasutatakse selliste vaidluste põhjusele osutamisel nimetust „vaidlusalune küsimus“.

Artikkel 2

Mõisted

1. Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) „pädev asutus“ – liikmesriigi asutus, mille asjaomane liikmesriik on selleks nimetanud;
- b) „pädev kohus“ – liikmesriigi kohus või muu organ, mille asjaomane liikmesriik on selleks nimetanud;
- c) „topeltmaksustamine“ – artiklis 1 osutatud lepingu või konventsiooniga hõlmatud maksude määramine kahe või enama liikmesriigi poolt sama maksustatava tulu või kapitali suhtes, kui see toob kaasa kas i) täiendava maksukulu, ii) maksukohustuse suurenemise või iii) maksustatavast tulust mahaarvatava kahjumi kadumise või vähenemise;
- d) „mõjutatud isik“ – mis tahes isik, sealhulgas füüsiline isik, kes on liikmesriigi maksuresident ja kelle maksustamist vaidlusalune küsimus otseselt mõjutab.

2. Kui kontekstist ei tulene teisiti, on igal käesolevas direktiivis määratlemata mõistel tähendus, mis on vastaval mõistel samal ajal artiklis 1 osutatud asjakohase lepingu või konventsiooni alusel, mida kohaldatakse vaidlusaluse küsimuse põhjustanud või põhjustava meetme kohta esimese teatise kättesaamise kuupäeval. Kui sellises lepingus või konventsioonis määratlus puudub, on määratlemata mõistel asjaomase lepingu või konventsiooniga hõlmatud maksude kohta liikmesriigi õiguses sellel ajal olnud tähendus, kusjuures kõnealuses liikmesriigis kohaldatavates maksuseadustes määratletud mõisted on ülimuslikud selle liikmesriigi teistes seadustes määratletud mõistete suhtes.

Artikkel 3

Kaebus

1. Igal mõjutatud isikul on õigus esitada iga asjaomase liikmesriigi igale pädevale asutusele kaebus vaidlusaluse küsimuse kohta, taotledes selle lahendamist. Selline kaebus esitatakse kolme aasta jooksul alates vaidlusaluse küsimuse põhjustanud või põhjustava meetme kohta esimese teatise kättesaamisest, olenemata sellest, kas mõjutatud isik kasutab mõne asjaomase liikmesriigi riigisisese õiguse alusel kättesaadavaid õiguskaitsevahendeid või mitte. Mõjutatud isik esitab kaebuse samaaegselt igale pädevale asutusele koos sama teabega ning osutab kaebuses sellele, milliseid teisi liikmesriike see puudutab. Mõjutatud isik tagab, et iga asjaomane liikmesriik saab kaebuse vähemalt ühes järgmises keeles:

- a) üks kõnealuse liikmesriigi ametlikest keeltest kooskõlas riigisisese õigusega või
- b) muu keel, mida kõnealune liikmesriik võib sel eesmärgil aktsepteerida.

2. Iga pädev asutus kinnitab kaebuse kättesaamist kahe kuu jooksul alates kaebuse saamisest. Samuti teavitavad pädevad asutused kaebuse saamisest teiste asjaomaste liikmesriikide pädevaid asutusi kahe kuu jooksul alates sellisest kättesaamisest. Ühtlasi teavitavad pädevad asutused samal ajal üksteist sellest, mis keelt või keeli kavatsevad nad maksuasja käsitlevate asjakohaste menetluste jooksul teabevahetuseks kasutada.

3. Kaebus võetakse vastu üksnes siis, kui kaebust tegev mõjutatud isik esitab esimese sammuna iga asjaomase liikmesriigi pädevatele asutustele järgmise teabe:

- a) nimi (nimed), aadress(id), maksukohustuslasena registreerimise number (numbrid) ja muu teave, mis on vajalik pädevatele asutustele kaebuse esitanud mõjutatud isiku(te) ja kõigi teiste asjaomaste isikute tuvastamiseks;
- b) asjaomased maksustamisperioodid;
- c) maksuasja asjakohaste asjaolude üksikasjad (sealhulgas üksikasjad tehingu struktuuri ning mõjutatud isiku ja asjakohase tehingu teiste poolte suhete kohta, samuti asjakohasel juhul mõjutatud isiku ja maksuhalduri vahelises vastastikus siduvas kokkuleppes heas usus kindlaks määratud asjaolud) ning konkreetsemalt vaidlusaluse küsimuse põhjustanud meetmete laad ja võtmise kuupäev (sealhulgas asjakohasel juhul üksikasjad teises liikmesriigis saadud sama tulu kohta ja sellise tulu teises liikmesriigis maksustatava tulu hulka arvamise kohta ning üksikasjad sellise tuluga seoses teises liikmesriigis võetud või võetava maksusumma kohta) ning seotud summad asjaomaste liikmesriikide vääringus, millele on lisatud võimalike tõendavate dokumentide koopiad;
- d) viide kohaldatavatele riigisisestele normidele ning artiklis 1 osutatud lepingule või konventsioonile; kui kohaldatav on rohkem kui üks leping või konventsioon, täpsustab kaebust esitav mõjutatud isik, millist lepingut või konventsiooni seoses asjakohase vaidlusaluse küsimusega tõlgendatakse. Selline leping või konventsioon on kohaldatav leping või konventsioon käesoleva direktiivi kohaldamise eesmärgil;
- e) järgmine teave pädevatele asutustele kaebuse esitanud mõjutatud isikult, koos mis tahes tõendavate dokumentide koopiatega:
  - i) selgitus, miks mõjutatud isik arvab, et tegemist on vaidlusaluse küsimusega;
  - ii) mõjutatud isiku algatatud asjaomaste tehingutega seotud kaebuste ja kohtuvaidluste ning vaidlusalust küsimust käsitlevate võimalike kohtuotsuste üksikasjad;
  - iii) mõjutatud isiku kinnitus vastata nii täielikult ja kiiresti kui võimalik kõigile pädeva asutuse nõuetekohastele taotlustele ja esitada pädevate asutuste taotlusel mis tahes dokumendid;
  - iv) koopia lõpliku maksuteate, maksuaudituaruande või muu samaväärse dokumendi vormis väljastatud lõplikust maksuotsusest, mis on viinud vaidlusaluse küsimuseni, ning maksuhaldurite poolt seoses vaidlusaluse küsimusega väljastatud muudest dokumentidest, kui need on asjakohased;
  - v) teave kaebuse kohta, mille mõjutatud isik on esitanud mõne muu artikli 16 lõikes 5 määratletud vastastikuse kokkuleppe menetluse või vaidluste lahendamise menetluse alusel, ning mõjutatud isiku selgesõnaline kinnitus järgida artikli 16 lõike 5 sätteid, kui need on kohaldatavad;
- f) pädevate asutuste taotletav mis tahes muu lisateave, mida peetakse vajalikuks konkreetse maksuasjaga sisuliseks edasiminekuks.

4. Iga asjaomase liikmesriigi pädevad asutused võivad taotleda lõike 3 punktis f osutatud teavet kolme kuu jooksul alates kaebuse kättesaamisest. Pärast seda võib teha täiendavaid teabetaotlusi artikli 4 kohase vastastikuse kokkuleppe menetluse jooksul, kui pädevad asutused peavad seda vajalikuks. Kohaldatakse riigisiseseid õigusakte, mis reguleerivad teabekaitset ja kaubandus-, äri-, tööstus- või kutsesaladuste või turustusprotsessi kaitset.

Mõjutatud isik, kes saab kätte lõike 3 punkti f kohaselt tehtud taotluse, vastab taotlusele kolme kuu jooksul alates selle kättesaamisest. Vastuse koopia saadetakse samaaegselt ka teiste asjaomaste liikmesriikide pädevatele asutustele.

5. Iga asjaomase liikmesriigi pädevad asutused teevad otsuse mõjutatud isiku kaebuse vastuvõtmise või tagasilükkamise kohta kuue kuu jooksul alates kaebuse kättesaamisest või alates lõike 3 punktis f osutatud teabe kättesaamisest, olenevalt sellest, kumb kuupäev on hilisem. Pädevad asutused teavitavad oma otsusest viivitamata mõjutatud isikut ja teisi liikmesriikide pädevaid asutusi.

Pädev asutus võib kuue kuu jooksul alates kaebuse kättesaamisest või alates lõike 3 punktis f osutatud teabe kättesaamisest, olenevalt sellest, kumb kuupäev on hilisem, otsustada lahendada vaidlusaluse küsimuse ühepoolset, ilma teisi asjaomaste liikmesriikide pädevaid asutusi kaasamata. Sellisel juhul teavitab asjakohane pädev asutus viivitamata mõjutatud isikut ja teisi asjaomaste liikmesriikide pädevaid asutusi ning pärast sellist teavitamist käesoleva direktiivi kohased menetlused lõpetatakse.

6. Kui mõjutatud isik soovib kaebuse tagasi võtta, teavitatakse tagasivõtmisest samaaegselt kirjalikult asjaomaste liikmesriikide kõiki pädevaid asutusi. Sellise teavitamisega lõpetatakse viivitamata kõik käesoleva direktiivi kohased menetlused. Sellise tagasivõtmisteate saanud liikmesriikide pädevad asutused teavitavad sellisest menetluste lõpetamisest viivitamata teisi asjaomaste liikmesriikide pädevaid asutusi.

Kui vaidlusalune küsimus mis tahes põhjusel lakkab eksisteerimast, lõpetatakse kõik käesoleva direktiivi kohased menetlused viivitamata ning asjaomaste liikmesriikide pädevad asutused teavitavad viivitamata mõjutatud isikut asjade sellisest seisust ning märgivad ära sellega seotud üldised põhjused.

Artikkel 4

Vastastikuse kokkuleppe menetlus

1. Kui asjaomaste liikmesriikide pädevad asutused võtavad kaebuse vastu, püüavad nad lahendada vaidlusaluse küsimuse vastastikul kokkuleppel kahe aasta jooksul alates viimase teavituse saamisest otsuse kohta, mille liikmesriik on kaebuse vastuvõetavuse kohta teinud.

Esimeses lõigus osutatud kaheaastast ajavahemikku võib asjaomase liikmesriigi pädeva asutuse poolt kõikidele teistele asjaomaste liikmesriikide pädevatele asutustele tehtud taotluse alusel kuni ühe aasta võrra pikendada, kui pikendamist taotlev pädev asutus esitab selle kohta kirjaliku põhjenduse.

2. Kui liikmesriikide pädevad asutused on jõudnud lõikes 1 osutatud ajavahemiku jooksul kokkuleppele selles, kuidas vaidlusalune küsimus lahendada, teavitab iga asjaomase liikmesriigi pädev asutus mõjutatud isikut viivitamata sellest kokkuleppest kui otsusest, mis on pädeva asutuse jaoks siduv ja mille täitmist mõjutatud isik võib nõuda, tingimusel et mõjutatud isik nõustub otsusega ja loobub asjakohasel juhul õigusest muule õiguskaitsevahendile. Kui selliseid muid õiguskaitsevahendeid käsitlevate menetlustega on juba alustatud, muutub otsus siduvaks ja täidetavaks alles siis, kui mõjutatud isik on esitanud asjaomaste liikmesriikide pädevatele asutustele tõendid selle kohta, et on võetud meetmeid selliste menetluste lõpetamiseks. Kõnealused tõendid esitatakse hiljemalt 60 päeva jooksul alates kuupäevast, mil mõjutatud isikut sellisest kokkuleppest teavitati. Seejärel rakendatakse otsus viivitamata, olenemata asjaomaste liikmesriikide riigisisese õiguses sätestatud tähtaegadest.

3. Kui asjaomaste liikmesriikide pädevad asutused ei ole jõudnud lõikes 1 ettenähtud ajavahemiku jooksul kokkuleppele selles, kuidas vaidlusalune küsimus lahendada, teavitab iga asjaomase liikmesriigi pädev asutus sellest mõjutatud isikut, märkides ära kokkuleppele mitte jõudmise üldised põhjused.

Artikkel 5

Pädeva asutuse otsus kaebuse kohta

1. Asjaomase liikmesriigi pädev asutus võib otsustada kaebuse artikli 3 lõikes 5 ettenähtud ajavahemiku jooksul tagasi lükata, kui:

- a) kaebus ei sisalda artikli 3 lõike 3 alusel nõutavat teavet (sealhulgas artikli 3 lõike 3 punkti f alusel nõutav teave, mida ei ole esitatud artikli 3 lõikes 4 täpsustatud tähtajaks);
- b) vaidlusalune küsimus puudub või
- c) kaebust ei esitatud artikli 3 lõikes 1 sätestatud kolmeaastase tähtaja jooksul.

Mõjutatud isiku artikli 3 lõike 5 sätete kohaselt teavitamisel märgib pädev asutus ära tagasilükkamise üldised põhjused.

2. Kui asjaomase liikmesriigi pädev asutus ei ole kaebuse kohta artikli 3 lõikes 5 ettenähtud ajavahemiku jooksul otsust teinud, loetakse kaebus kõnealuse pädeva asutuse poolt vastuvõetuks.

3. Mõjutatud isikul on õigus asjaomaste liikmesriikide pädevate asutuste otsus kooskõlas riigisiseste normidega edasi kaevata, kui kõik asjaomaste liikmesriikide pädevad asutused on kaebuse tagasi lükanud. Mõjutatud isik, kes sellist edasikaebamise õigust kasutab, ei saa esitada artikli 6 lõike 1 punkti a kohast taotlust

- a) ajal, mil otsus on jätkuvalt vaidlustatud kooskõlas asjaomase liikmesriigi õigusega;
- b) kui tagasilükkamisotsust saab asjaomase liikmesriigi edasikaebamismenetluse alusel veel edasi kaevata või
- c) kui tagasilükkamisotsus on leidnud punktis a osutatud edasikaebamismenetluse alusel kinnitamist, kuid mis tahes asjaomases liikmesriigis ei ole võimalik asjakohase kohtu või muu õigusasutuse otsusest erandit teha.

Kui on kasutatud edasikaebamise õigust, võetakse artikli 6 lõike 1 punkti a kohaldamisel arvesse asjakohase kohtu või muu õigusasutuse otsust.

Artikkel 6

Vaidluste lahendamine nõuandekomisjonis

1. Mõjutatud isiku poolt asjaomaste liikmesriikide pädevatele asutustele tehtud taotluse alusel moodustavad sellised pädevad asutused kooskõlas artikliga 8 nõuandekomisjoni („nõuandekomisjon“), kui:

- a) sellise mõjutatud isiku esitatud kaebuse on artikli 5 lõike 1 alusel lükanud tagasi vähemalt üks pädev asutus, kuid mitte kõik asjaomaste liikmesriikide pädevad asutused, või
- b) asjaomaste liikmesriikide pädevad asutused on mõjutatud isiku esitatud kaebuse vastu võtnud, kuid ei ole jõudnud kokkuleppele selles, kuidas lahendada vaidlusalune küsimus vastastikusel kokkuleppel artikli 4 lõikes 1 ettenähtud tähtaja jooksul.

Mõjutatud isik võib esitada sellise taotluse ainult juhul, kui artikli 5 lõikes 1 osutatud tagasilükkamist käsitlevate riigisiseste normide kohaselt ei saa tagasilükkamise otsust edasi kaevata, otsust ei ole edasi kaevatud või mõjutatud isik on loobunud ametlikult oma edasikaebamisõigusest. Taotlus peab sisaldama sellekohast kinnitust.

Mõjutatud isik esitab taotluse nõuandekomisjoni moodustamiseks kirjalikult hiljemalt 50 päeva jooksul alates vastavalt kas artikli 3 lõike 5 või artikli 4 lõike 3 kohase teate kättesaamise kuupäevast või 50 päeva jooksul alates artikli 5 lõike 3 kohase kohtu või õigusasutuse otsuse kättetoimetamise kuupäevast. Nõuandekomisjon moodustatakse hiljemalt 120 päeva jooksul alates sellise taotluse kättesaamisest ning pärast moodustamist teavitab komisjoni esimees sellest viivitamata mõjutatud isikut.

2. Lõike 1 punktis a nimetatud olukorra puhul moodustatud nõuandekomisjon võtab vastu otsuse kaebuse vastuvõetavuse kohta kuue kuu jooksul alates komisjoni moodustamisest. Ta teavitab pädevaid asutusi oma otsusest 30 päeva jooksul alates otsuse vastuvõtmisest.

Kui nõuandekomisjon kinnitab, et kõik artikli 3 kohased nõuded on täidetud, alustatakse ühe päeva asutuse taotlusel artiklis 4 ettenähtud vastastikuse kokkuleppe menetlust. Asjaomane pädev asutus teavitab kõnealusest taotlusest nõuandekomisjoni, teisi asjaomaseid pädevaid asutusi ja mõjutatud isikut. Artikli 4 lõikes 1 sätestatud ajavahemik algab nõuandekomisjoni poolt kaebuse vastuvõetavuse kohta tehtud otsusest teavitamise kuupäevast.

Kui ükski pädev asutus ei taotle 60 päeva jooksul alates nõuandekomisjoni otsusest teavitamise kuupäevast vastastikuse kokkuleppe menetluse alustamist, esitab nõuandekomisjon artikli 14 lõike 1 kohaselt arvamuse selle kohta, kuidas vaidlusalune küsimus lahendada. Sellisel juhul loetakse artikli 14 lõike 1 kohaldamise eesmärgil nõuandekomisjon moodustatuks päeval, kui kõnealune 60 päeva pikkune ajavahemik möödus.

3. Käesoleva artikli lõike 1 esimese lõigu punktis b nimetatud olukorra puhul esitab nõuandekomisjon artikli 14 lõike 1 kohaselt arvamuse selle kohta, kuidas vaidlusalune küsimus lahendada.

*Artikkel 7***Nimetamised pädevate kohtute või riigisisese ametisse nimetava asutuse poolt**

1. Kui nõuandekomisjoni ei ole artikli 6 lõikes 1 sätestatud ajavahemiku jooksul moodustatud, näevad liikmesriigid ette, et asjakohane mõjutatud isik võib pöörduda pädeva kohtu või muu organi või isiku poole, kes on tema riigisisese õiguses määratud sellist funktsiooni täitma (riigisisene ametisse nimetav asutus), et moodustada nõuandekomisjon.

Kui liikmesriigi pädev asutus ei ole nimetanud vähemalt ühte sõltumatut tunnustatud isikut ja tema asendajat, võib mõjutatud isik taotleda kõnealuse liikmesriigi pädevalt kohtult või riigisiselt ametisse nimetavalt asutuselt sõltumatu isiku ja tema asendaja nimetamist artiklis 9 osutatud loetelust.

Kui ühegi asjaomase liikmesriigi pädev asutus ei ole seda teinud, võib mõjutatud isik taotleda iga liikmesriigi pädevalt kohtult või riigisiselt ametisse nimetavalt asutuselt kahe sõltumatu tunnustatud isiku nimetamist artiklis 9 osutatud loetelust. Need sõltumatud tunnustatud isikud valivad esimehe, tõmmates sõltumatute isikute loetelust loosi kooskõlas artikli 8 lõikega 3.

Mõjutatud isikud esitavad oma taotluse sõltumatute tunnustatud isikute ja nende asendajate nimetamiseks kõigile oma vastavatele asukohariikidele, kui menetlusega on seotud rohkem kui üks mõjutatud isik, või nendele liikmesriikidele, kelle pädevad asutused ei ole nimetanud vähemalt ühte sõltumatut tunnustatud isikut ja tema asendajat, kui maksuasjaga on seotud ainult üks mõjutatud isik.

2. Taotlus sõltumatute isikute ja nende asendajate nimetamiseks käesoleva artikli lõike 1 alusel esitatakse liikmesriigi pädevale kohtule või riigisisesele ametisse nimetavale asutusele alles pärast artikli 6 lõikes 1 osutatud 120 päeva pikkuse ajavahemiku lõppu ja 30 päeva jooksul pärast kõnealuse ajavahemiku lõppu.

3. Pädev kohus või riigisisene ametisse nimetav asutus võtab vastu otsuse kooskõlas lõikega 1 ja teavitab sellest taotlejat. Pädeva kohtu kohaldatav menetlus sõltumatute isikute nimetamiseks juhul, kui liikmesriigid ei ole neid nimetanud, on sama, mida kohaldatakse liikmesriigi õigusaktide kohaselt tsiviil- ja kaubandusarbitraaži puhul, kui kohtud või riigisisene ametisse nimetav asutus nimetavad vahekohtunikud, kui pooled ei ole selles kokkuleppele jõudnud. Liikmesriigi pädev kohus või riigisisene ametisse nimetav asutus teavitab kõnealuse liikmesriigi pädevat asutust, kes teavitab omakorda viivitamata teiste asjaomaste liikmesriikide pädevaid asutusi. Liikmesriigi pädev asutus, kes ei ole esialgu nimetanud sõltumatut tunnustatud isikut ja tema asendajat, võib kohtu või kõnealuse liikmesriigi riigisisese ametisse nimetava asutuse otsuse edasi kaevata, tingimusel et pädeval asutusel on selline õigus tema riigisisese õiguse alusel. Tagasilükkamise korral on taotlejal õigus kohtu otsus kooskõlas riigisiseste menetlusnormidega edasi kaevata.

*Artikkel 8***Nõuandekomisjon**

1. Artiklis 6 osutatud nõuandekomisjonil on järgmine koosseis:

- a) üks esimees;
- b) üks esindaja igast asjaomasest pädevast asutusest. Pädevate asutuste kokkuleppel võib selliste esindajate arvu suurendada kaheni iga pädeva asutuse kohta;
- c) üks sõltumatu tunnustatud isik, kelle nimetab iga asjaomase liikmesriigi pädev asutus artiklis 9 osutatud loetelust. Pädevate asutuste kokkuleppel võib selliste isikute arvu suurendada kaheni iga pädeva asutuse kohta.

2. Asjaomaste liikmesriikide pädevad asutused lepivad omavahel kokku sõltumatute tunnustatud isikute nimetamise normides. Pärast sõltumatute tunnustatud isikute nimetamist määratakse neile kõigile üks asendusliige sõltumatute isikute nimetamise normide kohaselt juhuks, kui sõltumatud isikud ei saa oma kohustusi täita.

3. Kui sõltumatute tunnustatud isikute nimetamise normides ei ole lõike 2 kohaselt kokku lepitud, nimetatakse sellised isikud loosi tõmbamise teel.

4. Välja arvatud juhul, kui sõltumatud tunnustatud isikud on nimetanud artikli 7 lõike 1 kohaselt pädev kohus või riigisisene ametisse nimetav asutus, võib mis tahes asjaomase liikmesriigi pädev asutus esitada vastuväite sõltumatu tunnustatud isiku nimetamise suhtes asjaomaste pädevate asutuste vahel eelnevalt kokkulepitud olukorra puhul või ühel järgmistest põhjustest:

- a) kõnealune isik kuulub ühe asjaomase maksuhalduri koosseisu või töötab selle nimel või oli sellises olukorras mis tahes ajal viimase kolme aasta jooksul;
- b) kõnealusel isikul on või on olnud märkimisväärne osalus või hääleõigus mis tahes asjaomasel mõjutatud isikus või ta on või on olnud nende töötaja või nõustaja mis tahes ajal viimase viie aasta jooksul enne tema nimetamise kuupäeva;
- c) kõnealune isik ei suuda tagada otsustamist vajava vaidluse või vajavate vaidluste lahendamisel vajalikku objektiivsust;
- d) kõnealune isik on töötaja maksunõustamisteenust pakkuvas ettevõttes või tegeleb muul viisil kutseliselt maksunõustamisega või oli sellises olukorras mis tahes ajal vähemalt kolme aasta jooksul enne tema nimetamise kuupäeva.

5. Asjaomase liikmesriigi iga pädev asutus võib nõuda, et lõike 2 või 3 kohaselt nimetatud tunnustatud isik või tema asendaja avalikustaks kõik huvid, sidemed või muud asjaolud, mis võivad mõjutada tema sõltumatust või erapooletust või põhjendatult tekitada menetluses erapoolikkuse mulje.

Asjaomase nõuandekomisjoni koosseisu kuuluv sõltumatu tunnustatud isik ei pane 12 kuu jooksul pärast kõnealuse nõuandekomisjoni otsust ennast olukorda, mis oleks andnud pädevale asutusele põhjuse esitada vastuväite tema nimetamise suhtes, nagu on ette nähtud käesolevas lõikes juhaks, kui isik oleks olnud kõnealuses olukorras samasse nõuandekomisjoni nimetamise ajal.

6. Pädevate asutuste esindajad ja käesoleva artikli lõike 1 kohaselt nimetatud sõltumatud tunnustatud isikud valivad artiklis 9 osutatud isikute loetelust esimehe. Välja arvatud juhul, kui iga pädeva asutuse esindaja ja sõltumatud tunnustatud isikud otsustavad teisiti, on esimeheks kohtunik.

Artikkel 9

Sõltumatute tunnustatud isikute loetelu

1. Sõltumatute tunnustatud isikute loetelu koosneb kõigist liikmesriikide nimetatud sõltumatutest isikutest. Selleks nimetab iga liikmesriik vähemalt kolm isikut, kes on pädevad ja sõltumatud ning kes suudavad käituda erapooletult ja ausalt.

2. Iga liikmesriik teatab komisjonile enda nimetatud sõltumatute tunnustatud isikute nimed. Samuti esitab iga liikmesriik komisjonile täieliku ja ajakohase teabe nende kutsealase ja akadeemilise tausta, pädevuse, teadmiste ja huvide konfliktide kohta. Liikmesriigid võivad teatamisel täpsustada, kelle nende poolt nimetatud isikutest võib nimetada esimeheks.

3. Liikmesriigid teatavad komisjonile viivitamata kõigist muudatustest sõltumatute isikute loetelus.

Iga liikmesriik kehtestab menetlused, mille alusel saab sõltumatute tunnustatud isikute loetelust arvata välja iga tema nimetatud isiku, kui see isik ei ole enam sõltumatu.

Kui käesoleva artikli asjakohaseid sätteid arvesse võttes on mõnel liikmesriigil mõistlik põhjus esitada vastuväide eespool nimetatud loetellu kantud sõltumatu tunnustatud isiku suhtes põhjusel, et ta ei ole sõltumatu, teavitab ta sellest komisjoni ja esitab vastavad tõendid. Komisjon omakorda teavitab vastuväitest ja tõenditest sellise isiku nimetanud liikmesriiki. Selle põhjal võtab viimati nimetatud liikmesriik kuue kuu jooksul vajalikud meetmed kaebuse uurimiseks ning teeb otsuse vastavalt kas kõnealuse isiku loetellu jätmise või sealt väljaarvamise kohta. Seejärel teavitab liikmesriik viivitamata vastavalt komisjoni.

Artikkel 10

Alternatiivne vaidluste lahendamise komisjon

1. Asjaomaste liikmesriikide pädevad asutused võivad leppida kokku nõuandekomisjoni asemel alternatiivse vaidluste lahendamise komisjoni moodustamises („alternatiivne vaidluste lahendamise komisjon“), et esitada kooskõlas artikliga 14 arvamus selle kohta, kuidas vaidlusalune küsimus lahendada. Liikmesriikide pädevad asutused võivad samuti leppida kokku alternatiivse vaidluste lahendamise komisjoni moodustamises alalise komitee vormis („alaline komitee“).
2. Välja arvatud artikli 8 lõigetes 4 ja 5 sätestatud normide osas nõuandekomisjoni liikmete sõltumatuse kohta, võib alternatiivse vaidluste lahendamise komisjoni koosseis ja vorm erineda nõuandekomisjoni koosseisust ja vormist.

Alternatiivne vaidluste lahendamise komisjon võib asjakohasel juhul kohaldada vaidluse siduval viisil lahendamiseks muud vaidluste lahendamise menetlust või tehnikat. Alternatiivina nõuandekomisjoni poolt artikli 8 alusel kohaldatavatele vaidluste lahendamise menetluse, muu hulgas sõltumatu arvamuse avaldamise menetlusele, võivad asjaomaste liikmesriikide pädevad asutused leppida käesoleva artikli alusel kokku mõne muu vaidluste lahendamise menetluse kasutamises, sealhulgas „lõpliku pakkumise“ vahekohtumenetlus (teise nimega „parima viimase pakkumise“ vahekohtumenetlus), mida hakkab kohaldama alternatiivse vaidluste lahendamise komisjon.

3. Asjaomaste liikmesriikide pädevad asutused lepivad kooskõlas artikliga 11 kokku töökorras.
4. Artikleid 12 ja 13 kohaldatakse alternatiivse vaidluste lahendamise komisjoni suhtes, kui artiklis 11 osutatud töökorras ei lepita kokku teisiti.

Artikkel 11

Töökord

1. Liikmesriigid näevad ette, et iga asjaomase liikmesriigi pädev asutus teavitab artikli 6 lõikes 1 ettenähtud 120 päeva jooksul mõjutatud isikut järgmisest:
  - a) nõuandekomisjoni või alternatiivse vaidluste lahendamise komisjoni töökord;
  - b) vaidlusaluse küsimuse lahendamise kohta arvamuse vastuvõtmise kuupäev;
  - c) viide kõigile kohaldatavatele riigisisestele õigusnormidele ning kõigile kohaldatavatele lepingutele või konventsioonidele.
2. Töökorrale kirjutavad alla vaidluses osalevate liikmesriikide pädevad asutused.

Töökord sisaldab eelkõige järgmist:

- a) vaidlusaluse küsimuse kirjeldus ja tunnused;
- b) tingimused, milles liikmesriikide pädevad asutused lepivad kokku seoses õiguslike ja faktiliste küsimuste lahendamiselega;
- c) vaidluste lahendamise organi vorm (kas nõuandekomisjon või alternatiivse vaidluste lahendamise komisjon) ning alternatiivse vaidluste lahendamise menetluse laad, kui see erineb nõuandekomisjoni kohaldatava sõltumatu arvamuse esitamise menetluse laadist;
- d) vaidluste lahendamise menetluse ajakava;
- e) nõuandekomisjoni või alternatiivse vaidluste lahendamise komisjoni koosseis (sealhulgas liikmete arv, liikmete nimed, üksikasjad nende pädevuse ja kvalifikatsiooni kohta ning võimalikud huvide konfliktid);
- f) normid, mida kohaldatakse mõjutatud isiku(te) ja menetluse kolmandate isikute osalemise, memode, teabe ja tõendite vahetamise, kulude, vaidluste lahendamise menetluse laadi ning kõigi muude asjakohaste menetluslike ja korralduslike aspektidega;
- g) nõuandekomisjoni menetluste logistiline korraldamine ja selle arvamuse esitamise viis.

Kui nõuandekomisjon moodustatakse arvamuse esitamiseks artikli 6 lõike 1 punkti a alusel, esitatakse töökorras üksnes käesoleva artikli lõike 2 teise lõigu punktides a, d, e ja f osutatud teave.

3. Komisjon kehtestab rakendusaktidega käesoleva artikli lõike 2 teise lõigu sätete põhjal standardtöökorra. Sellist standardtöökorda kohaldatakse siis, kui mõjutatud isikut töökorrast ei teavitata või kui selline teavitamine on mittetäielik. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 20 lõikes 2 osutatud menetlusega.

4. Kui pädevad asutused mõjutatud isikut töökorrast lõigete 1 ja 2 kohaselt ei teavita, koostavad sõltumatud isikud ja esimees töökorra lõike 3 kohase standardvormi alusel ning saadavad selle mõjutatud isikule kahe nädala jooksul alates nõuandekomisjoni või alternatiivse vaidluste lahendamise komisjoni moodustamise kuupäevast. Kui sõltumatud isikud ja esimees töökorras kokku ei lepi või ei teavita sellest mõjutatud isikuid, võivad mõjutatud isikud pöörduda ühe asjaomase liikmesriigi pädeva kohtu poole töökorra rakendamist käsitleva korralduse saamiseks.

Artikkel 12

Menetluskulud

1. Välja arvatud lõikes 2 osutatud juhtudel ja kui asjaomaste liikmesriikide pädevad asutused ei ole kokku leppinud teisiti, jagavad liikmesriigid võrdselt järgmised kulud:

- a) sõltumatute tunnustatud isikutega seotud kulud summas, mis on samaväärne asjaomaste liikmesriikide kõrgematele riigiametnikele tavapäraselt hüvitatavate summade keskmisega, ning
- b) asjakohasel juhul sõltumatute isikute tasud, mis on piiratud 1 000 euroga isiku kohta iga nõuandekomisjoni või alternatiivse vaidluste lahendamise komisjoni koosoleku päeva kohta.

Mõjutatud isikutele tekkinud kulused liikmesriigid ei hüvita.

2. Kui mõjutatud isik esitab:

- a) artikli 3 lõike 6 kohaselt kaebuse tagasivõtmise teate või
- b) artikli 6 lõike 1 sätete kohase taotluse pärast kaebuse artikli 5 lõike 1 alusel tagasilükkamist ning kui nõuandekomisjon otsustab, et asjakohased pädevad asutused toimisid kaebust tagasi lükates õigesti,

ja kui asjaomaste liikmesriikide pädevad asutused selles kokku lepivad, kannab kõik lõike 1 punktides a ja b osutatud kulud mõjutatud isik.

Artikkel 13

Teave, tõendid ja ärakuulamine

1. Artiklis 6 osutatud menetluse kohaldamiseks, kui asjaomaste liikmesriikide pädevad asutused nii kokku lepivad, võivad asjaomased mõjutatud isikud esitada nõuandekomisjonile või alternatiivse vaidluste lahendamise komisjonile kogu teabe ja kõik tõendid või dokumendid, mis võivad otsuse seisukohast tähtsust omada. Mõjutatud isikud ja asjaomaste liikmesriikide pädevad asutused esitavad nõuandekomisjoni või alternatiivse vaidluste lahendamise komisjoni taotlusel mis tahes teabe, tõendid ja dokumendid. Nimetatud pädevad asutused võivad siiski keelduda nõuandekomisjonile teabe esitamisest järgmistel juhtudel:

- a) teabe hankimine nõuab haldusmeetmeid, mis on vastuolus riigisisese õigusega;
- b) teavet ei ole võimalik asjaomase liikmesriigi riigisisese õiguse alusel hankida;
- c) teave puudutab kaubandus-, äri-, tööstus- või kutsesaladust või turustusprotsessi;
- d) teabe avalikustamine on vastuolus avaliku korraga.

2. Mõjutatud isikud võivad taotluse alusel ja asjaomaste liikmesriikide pädevate asutuste nõusolekul ilmuda nõuandekomisjoni või alternatiivse vaidluste lahendamise komisjoni ette või saata sinna oma esindaja. Mõjutatud isikud ilmuvad nõuandekomisjoni või alternatiivse vaidluste lahendamise komisjoni taotluse korral selle ette või saadavad sinna oma esindaja.

3. Nõuandekomisjoni või alternatiivse vaidluste lahendamise komisjoni liikmetena lasub sõltumatutel tunnustatud isikutel ja teistel liikmetel iga asjaomase liikmesriigi õigusaktides sätestatud tingimustel ametisaladuse hoidmise kohustus seoses teabega, millega nad puutuvad kokku nõuandekomisjoni või alternatiivse vaidluste lahendamise komisjoni menetluste käigus. Mõjutatud isikud ja asjakohasel juhul nende esindajad kohustuvad käsitama kogu teavet, millega nad sellise menetluse käigus kokku puutuvad (sealhulgas dokumentidest teadlik olemine), salajasena. Selleks esitavad mõjutatud isikud ja nende esindajad asjaomaste liikmesriikide pädevatele asutustele kinnituse, kui seda neilt sama menetluse käigus nõutakse. Liikmesriigid võtavad vastu asjakohased õigusnormid karistuse kehtestamiseks saladuse hoidmise kohustuse rikkumise eest.

Artikkel 14

Nõuandekomisjoni või alternatiivse vaidluste lahendamise komisjoni arvamus

1. Nõuandekomisjon või alternatiivse vaidluste lahendamise komisjon esitab asjaomaste liikmesriikide pädevatele asutustele oma arvamuse hiljemalt kuus kuud pärast komisjoni moodustamist. Kui nõuandekomisjon või alternatiivse vaidluste lahendamise komisjon leiab, et vaidlusalune küsimus on selline, et arvamuse esitamiseks läheb vaja rohkem kui kuus kuud, võib seda ajavahemikku kolme kuu võrra pikendada. Nõuandekomisjon või alternatiivse vaidluste lahendamise komisjon teavitab sellest asjaomaste liikmesriikide pädevaid asutusi ja mõjutatud isikuid.

2. Nõuandekomisjon või alternatiivse vaidluste lahendamise komisjon võtab oma arvamuse aluseks artiklis 1 osutatud kohaldatava lepingu või konventsiooni sätted ning mis tahes kohaldatavad riigisiseseid normid.

3. Nõuandekomisjon või alternatiivse vaidluste lahendamise komisjon võtab arvamuse vastu oma liikmete lihthäälteenamusega. Kui hääletenamust ei suudeta saavutada, otsustab hääletustulemuse esimehe hääl. Esimees edastab nõuandekomisjoni või alternatiivse vaidluste lahendamise komisjoni arvamuse pädevatele asutustele.

Artikkel 15

Lõplik otsus

1. Asjaomased pädevad asutused lepivad kuue kuu jooksul alates nõuandekomisjoni või alternatiivse vaidluste lahendamise komisjoni arvamuse avaldamisest kokku selles, kuidas vaidlusalune küsimus lahendada.

2. Pädevad asutused võivad vastu võtta nõuandekomisjoni või alternatiivse vaidluste lahendamise komisjoni arvamusest lahkneva otsuse. Kui nad ei jõua kokkulepele selles, kuidas vaidlusalust küsimust lahendada, on kõnealune arvamus neile siduv.

3. Iga liikmesriik näeb ette, et tema pädev asutus teavitab vaidlusaluse küsimuse lahendamist käsitlevast lõplikust otsusest viivitamata mõjutatud isikut. Kui teadet ei ole tulnud 30 päeva jooksul alates otsuse tegemisest, võib mõjutatud isik esitada lõpliku otsuse saamiseks edasikaebuse oma asukohaliikmesriigis kooskõlas kohaldatavate riigisiseste normidega.

4. Lõplik otsus on asjaomastele liikmesriikidele siduv ning ei loo pretsedenti. Lõplikku otsust rakendatakse tingimusel, et mõjutatud isik nõustub lõpliku otsusega ja loobub asjakohasel juhul õigusest mis tahes riigisisesele õiguskaitsevahendile 60 päeva jooksul alates lõplikust otsusest teavitamise kuupäevast.

Välja arvatud juhul, kui asjaomase liikmesriigi asjakohane kohus või muu õigusasutus teeb kooskõlas õiguskaitsevahendeid käsitlevate kohaldatavate riigisiseste normidega ja artikli 8 kohaseid kriteeriume kohaldades otsuse sõltumatuse puudumise kohta, rakendatakse lõplik otsus asjaomaste liikmesriikide riigisisese õiguse alusel, mis lõpliku

otsuse tulemusena muudab nende maksustamist, olenemata riigisisese õiguse sätestatud tähtaegadest. Kui lõplikku otsust ei ole rakendatud, võib mõjutatud isik pöörduda rakendamise täitmiseks lõpliku otsuse rakendamata jätnud liikmesriigi pädevasse kohtusse.

Artikkel 16

Seos riigisiseste menetlustega ja erandid

1. Asjaolu, et vaidlusaluse küsimuse põhjustanud liikmesriigi võetud meede muutub riigisisese õiguse kohaselt lõplikuks, ei takista mõjutatud isikutel kasutada käesolevas direktiivis sätestatud menetlusi.
2. Vaidlusaluse küsimuse esitamine vastastikuse kokkuleppe menetluseks või vaidluste lahendamise menetluseks vastavalt artikli 4 ja artikli 6 alusel ei takista liikmesriiki samas küsimuses algatamast või jätkamast kohtumenetlust või menetlust haldus- või kriminaalkaristuste määramiseks.
3. Mõjutatud isikud võivad kasutada neile asjaomaste liikmesriikide riigisisese õiguse kohaselt kättesaadavaid õiguskaitsevahendeid. Juhul kui mõjutatud isik on menetlused sellise õiguskaitsevahendi kasutamiseks juba algatanud, algavad vastavalt artikli 3 lõikes 5 ja artikli 4 lõikes 1 osutatud tähtajad kuupäeval, mil muutusid lõplikuks sellistes menetlustes tehtud kohtuotsused, sellised menetlused muul viisil lõpule viidi või need menetlused peatati.
4. Kui liikmesriigi asjaomane kohus või muu õigusasutus on teinud vaidlusaluses küsimuses otsuse ning ta ei saa selle liikmesriigi riigisisese õiguse kohaselt sellest erandit teha, võib see liikmesriik näha ette, et:
  - a) enne asjaomaste liikmesriikide pädevate asutuste poolt samas vaidlusaluses küsimuses kokkuleppele jõudmist artikli 4 kohase vastastikuse kokkuleppe menetluse teel teavitab sellise liikmesriigi pädev asutus teisi asjaomaste liikmesriikide pädevaid asutusi asjakohase kohtu või muu õigusasutuse otsusest ja kõnealune menetlus lõpetatakse alates sellise teavitamise kuupäevast;
  - b) enne mõjutatud isiku poolt artikli 6 lõike 1 alusel taotluse esitamist artikli 6 lõike 1 sätteid ei kohaldata, kui vaidlusalune küsimus on jäänud lahendamata artikli 4 kohase kogu vastastikuse kokkuleppe menetluse jooksul, sellisel juhul teavitab kõnealuse liikmesriigi pädev asutus teisi asjaomaste liikmesriikide pädevaid asutusi asjakohase kohtu või muu õigusasutuse otsuse toimest;
  - c) artikli 6 kohane vaidluste lahendamise menetlus lõpetatakse, kui asjakohase kohtu või muu õigusasutuse otsus tehti pärast mõjutatud isiku poolt artikli 6 lõike 1 alusel taotluse esitamist, aga enne nõuandekomisjoni või alternatiivse vaidluste lahendamise komisjoni poolt asjaomaste liikmesriikide pädevatele asutustele oma arvamuse esitamist kooskõlas artikliga 14, sellisel juhul teavitab kõnealuse liikmesriigi pädev asutus teisi asjaomaste liikmesriikide pädevaid asutusi ja nõuandekomisjoni või alternatiivse vaidluste lahendamise komisjoni asjakohase kohtu või muu õigusasutuse otsuse toimest.
5. Artikli 3 alusel kaebuse esitamine lõpetab kõik teised käimasolevad vastastikuse kokkuleppe menetlused või vaidluste lahendamise menetlused lepingu või konventsiooni alusel, mida seoses asjakohase vaidlusaluse küsimusega tõlgendatakse või kohaldatakse. Sellised teised käimasolevad menetlused, mis puudutavad asjakohast vaidlusalust küsimust, lõpevad alates asjaomaste liikmesriikide pädevate asutuste poolt kaebuse esimese kättesaamise kuupäevast.
6. Erandina artiklist 6 võib asjaomane liikmesriik keelduda andmast juurdepääsu vaidluste lahendamise menetlusele sama artikli alusel, kui kõnealuses liikmesriigis on määratud karistus õigusrikkumise eest, mis on seotud korrigeeritud tulu või kapitali saamisega maksupettuse, tahtliku tegevusetuse ja raske hooletuse tulemusel. Kui on alustatud kohtu- või haldusmenetlusi, mis võivad potentsiaalselt viia selliste karistuste määramiseni, ja selliseid menetlusi toimetatakse samal ajal mis tahes käesolevas direktiivis osutatud menetlusega, võib pädev asutus käesoleva direktiivi kohased menetlused peatada alates kaebuse vastuvõtmise kuupäevast kuni nende menetluste lõpliku tulemuse kuupäevani.
7. Liikmesriik võib keelduda andmast juurdepääsu vaidluste lahendamise menetlusele artikli 6 alusel üksikjuhtumipõhiselt, kui vaidlusalune küsimus ei puuduta topeltmaksustamist. Sellisel juhul teavitab kõnealuse liikmesriigi pädev asutus viivitamata mõjutatud isikut ja teiste asjaomaste liikmesriikide pädevaid asutusi.

*Artikkel 17***Erisätted füüsiliste isikute ja väiksemate ettevõtjate kohta**

Kui mõjutatud isik:

- a) on füüsiline isik või
- b) ei ole suurettevõtja ega osa suurest kontsernist (nagu need on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2013/34/EL⁽¹⁾),

võib mõjutatud isik esitada kaebusi, vastuseid täiendavatele teabetaotlustele, kaebuseid tagasi võtta ja taotlusi, mis on täpsustatud vastavalt artikli 3 lõikes 1, artikli 3 lõikes 4, artikli 3 lõikes 6 ja artikli 6 lõikes 1 („teatis“), erandina nendest sätetest üksnes selle liikmesriigi pädevale asutusele, mille resident mõjutatud isik on. Kõnealuse liikmesriigi pädev asutus teavitab kõigi teiste asjaomaste liikmesriikide pädevaid asutusi samaaegselt ja kahe kuu jooksul alates teatise kättesaamisest. Pärast sellist teavitamist loetakse, et mõjutatud isik on esitanud teatise kõigile asjaomastele liikmesriikidele sellise teavitamise kuupäevaga.

Kui artikli 3 lõike 4 alusel saadi lisateavet, edastab lisateavet saanud liikmesriigi pädev asutus sellest koopia kõigi teiste asjaomaste liikmesriikide pädevatele asutustele samaaegselt. Pärast sellist esitamist loetakse, et kõik asjaomased liikmesriigid on saanud kõnealuse lisateabe sellise teabe kättesaamise kuupäevaga.

*Artikkel 18***Avaldamine**

1. Nõuandekomisjon ja alternatiivse vaidluste lahendamise komisjon avaldavad oma arvamuse kirjalikult.
2. Pädevad asutused võivad leppida kokku artiklis 15 osutatud lõpliku otsuse tervikuna avaldamises, kui sellega on nõus kõik asjaomased mõjutatud isikud.
3. Kui asjaomased pädevad asutused või mõjutatud isikud ei nõustu lõpliku otsuse tervikuna avaldamisega, avaldavad pädevad asutused lõpliku otsuse kokkuvõtte. Selles kokkuvõttes on esitatud küsimuse kirjeldus, kuupäev, asjaomased maksustamisperioodid, õiguslik alus, tegevusvaldkond ja lõpliku lahenduse lühike kirjeldus. Samuti sisaldab see kasutatud vahekohtumeetodi kirjeldust.

Pädevad asutused edastavad avaldatava teabe vastavalt esimesele lõigule enne selle avaldamist mõjutatud isikule. Mõjutatud isik võib hiljemalt 60 päeva jooksul alates sellise teabe kättesaamisest taotleda pädevatelt asutustelt, et nad ei avaldaks teavet, mis käsitleb mis tahes kaubandus-, äri-, tööstus- või kutsesaladust või turustusprotsessi või mis on vastuolus avaliku korraga.

4. Komisjon kehtestab rakendusaktidega käesoleva artikli lõigetes 2 ja 3 osutatud teabe edastamise tüüpvormid. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 20 lõikes 2 osutatud menetlusega.
5. Pädevad asutused edastavad avaldatava teabe vastavalt lõikele 3 viivitamatult komisjonile.

*Artikkel 19***Komisjoni roll ja haldustugi**

1. Komisjon teeb internetis kättesaadavaks ja ajakohastab pädevate asutuste ja artikli 8 lõikes 4 osutatud tunnustatud sõltumatute isikute loetelu. Nimetatud loetelu sisaldab ainult nende isikute nimesid.
2. Liikmesriigid teavitavad komisjoni meetmetest, mis on võetud selleks, et karistada artikli 13 kohaseid ametisaladuse hoidmise kohustuse rikkumisi. Komisjon teatab neist teistele liikmesriikidele.
3. Komisjon peab keskandmekogu, milles artikli 18 lõigete 2 ja 3 kohaselt avaldatud teave arhiveeritakse ja tehakse internetis kättesaadavaks.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiiv 2013/34/EL teatavat liiki ettevõtjate aruandeaasta finantsaruannete, konsolideeritud finantsaruannete ja nendega seotud aruannete kohta ja millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2006/43/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiivid 78/660/EMÜ ja 83/349/EMÜ (ELT L 182, 29.6.2013, lk 19).

*Artikkel 20***Komiteemenetlus**

1. Komisjoni abistab vaidluste lahendamise komitee. Nimetatud komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.
2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.

*Artikkel 21***Läbivaatamine**

Komisjon hindab käesoleva direktiivi rakendamist 30. juuniks 2024 ja esitab selle kohta nõukogule aruande. Komisjoni aruandega kaasneb vajaduse korral seadusandlik ettepanek.

*Artikkel 22***Ülevõtmine**

1. Liikmesriigid jõustavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid hiljemalt 30. juuniks 2019. Nad edastavad kõnealuste normide teksti viivitamata komisjonile.

Kui liikmesriigid need sätted vastu võtavad, lisavad nad nendesse või nende ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas vastuvõetud põhiliste siseriiklike õigusnormide teksti.

*Artikkel 23***Jõustumine**

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse iga kaebuse suhtes, mis on esitatud alates 1. juulist 2019 vaidlusaluse küsimuse kohta, mis käsitleb 1. jaanuaril 2018 või pärast seda algaval maksuaastal teenitud tulu või kapitali. Asjaomaste liikmesriikide pädevad asutused võivad siiski leppida kokku käesoleva direktiivi kohaldamises mis tahes kaebuse suhtes, mis on esitatud enne kõnealust päeva või mis käsitleb varasemaid maksuaastaid.

*Artikkel 24***Adressaadid**

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Luxembourg, 10. oktoober 2017

Nõukogu nimel
eesistuja
T. TÕNISTE